Euroopa Parlament
2024-2029

VASTUVÕETUD TEKSTID

P10_TA(2026)0056

Neli aastat kestnud Venemaa Ukraina-vastane agressioonisõda ning Euroopa panus õiglase rahu ja püsiva julgeoleku saavutamisse Ukrainas

Euroopa Parlamendi 24. veebruari 2026. aasta resolutsioon neli aastat kestnud Venemaa Ukraina-vastase agressioonisõja kohta ning Euroopa panuse kohta õiglase rahu ja püsiva julgeoleku saavutamisse Ukrainas (2026/2599(RSP))

Euroopa Parlament,

– võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Ukraina ja Venemaa kohta,

– võttes arvesse kodukorra artikli 167 lõiget 2 ja artikli 136 lõiget 4,

A. arvestades, et neli aastat tagasi, 24. veebruaril 2022 alustas Venemaa Föderatsioon Ukraina vastu jõhkrat, provotseerimata, põhjendamatut ja ebaseaduslikku agressioonisõda; arvestades, et Venemaa agressioon Ukraina vastu algas 2014. aastal Donbassi piirkonna osade okupeerimisega ja Krimmi annekteerimisega;

B. arvestades, et hoolimata laialdasest rahvusvahelisest hukkamõistust ja enneolematutest sanktsioonidest eskaleerib Venemaa oma sõjategevust, korraldades sihipäraseid rünnakuid elutähtsa energiataristu, elamute ja tsiviiltaristu vastu; arvestades, et miljonid inimesed Ukrainas püüavad piiratud elektri-, soojusenergia- ja veevarustuse tingimustes külmades talveoludes ellu jääda; arvestades, et Venemaa poolt viimase nelja aasta jooksul tekitatud keskkonnakahju on põhjustanud laastavaid tagajärgi ka Ukraina loodusvaradele ja elutähtsatele ökosüsteemidele ning inimeste tervisele, elatusvahenditele ja turvalisusele;

C. arvestades, et Iraan, Põhja-Korea ja Valgevene on tarninud Venemaale märkimisväärsel hulgal relvi ja laskemoona ning et Valgevene on lubanud Venemaal Ukraina ründamiseks oma territooriumi kasutada, mida saab rahvusvahelise õiguse kohaselt käsitleda kui agressiooniakti; arvestades, et Hiina on oma majandusliku ja kaitsetööstusliku toetuse tõttu muutunud Venemaa sõjategevuse peamiseks võimaldajaks; arvestades, et tuhanded

Kuuba ja teiste välisriikide kodanikud võitlevad koos Venemaa vägedega Ukrainas; arvestades, et koos palgasõdurite ja vabatahtlike värvatutega võitleb Venemaa poolel väidetavalt üle 1 400 isiku 36 Aafrika riigist;

D. arvestades, et Wagneri grupp ja selle õigusjärglased on süstemaatiliselt toime pannud piinamisi ja kohtuväliseid hukkamisi, kasutanud seksuaalvägivalda sõjarelvana ja viinud kogu Ukrainas läbi destabiliseerivaid operatsioone; arvestades, et ELi sanktsioonid Wagneri grupiga seotud isikute ja üksuste vastu on endiselt ebapiisavad, et võtta vastutusele värbajaid, võitlejaid ja toetajaid, kelle suhtes ei saa kehtivate meetmete alusel kriminaalkaristusi kohaldada;

E. arvestades, et Ukraina ja rahvusvahelised organid on dokumenteerinud sadu Ukraina sõjavangide hukkamisi Venemaa vägede poolt; arvestades, et sellised hukkamised kujutavad endast rahvusvahelise õiguse ja inimõiguste rasket rikkumist ning need on Genfi konventsioonide ja Rahvusvahelise Kriminaalkohtu Rooma statuudi kohaselt sõnaselgelt tunnistatud sõjakuritegudeks;

F. arvestades, et Venemaa on kogu ELis korduvalt osalenud hübriidsõjategevuses, sealhulgas küberrünnete, desinformatsioonikampaaniate ja valimistesse sekkumise kaudu, samuti sõjalistes provokatsioonides, sealhulgas õhuruumi rikkumistes hävitajate ja kaugmaa ründedroonide poolt;

G. arvestades, et Venemaa Ukraina-vastane agressioonisõda on tõsiselt kahjustanud Euroopa ja ülemaailmset julgeolekut ning on osa Venemaa laiemast imperialistlikust ja ekspansiivsest tegevuskavast; arvestades, et rahuleping peab tuginema usaldusväärsetele ja kindlatele julgeolekutagatistele, et ennetada Venemaa uut agressiooni ja sellele viivitamata vastulöök anda;

H. arvestades, et vähemalt 20 000, aga võimalik, et isegi kuni 35 000 Ukraina last on küüditatud Venemaale ja Valgevenesse või viibivad kinnipidamiskohtades ajutiselt okupeeritud Ukraina aladel;

I. arvestades, et Venemaa kaitseministeeriumi sõjaväepolitsei, föderaalne julgeolekuteenistus ja föderaalne vanglateenistus peavad suhtlemisvõimaluseta kinni teadmata arvul Ukraina sõjavange ja tsiviilisikuid, kusjuures Ukraina inimõiguste organisatsioonide hinnangul on ebaseaduslikult vabadus võetud kuni 16 000 Ukraina tsiviilisikult;

J. arvestades, et mõned liikmesriigid maksavad endiselt igal kuul Venemaale fossiilkütuste eest ning ainuüksi 2025. aasta detsembris kulutasid Venemaa fossiilkütuste ostmisele 1,3 miljardit eurot; arvestades, et EL on jätkuvalt Venemaa veeldatud maagaasi (LNG) ja torugaasi suurim ostja: ELi osa Venemaa LNG koguekspordis oli ligikaudu pool (49 %) ja Venemaa torugaasi ekspordis 35 %;

1. avaldab austust tuhandetele inimestele, kes on neli aastat kestnud Venemaa agressioonisõja jooksul ohverdanud oma elu vaba ja demokraatliku Ukraina nimel ning meie ühiste Euroopa väärtuste kaitseks; rõhutab, et Ukraina vastupanuvõime on kindel märk demokraatia tugevusest türannia ohuga silmitsi seistes; kinnitab oma vankumatut solidaarsust Ukraina rahvaga ning toetust Ukraina sõltumatusele, suveräänsusele ja territoriaalsele terviklikkusele tema rahvusvaheliselt tunnustatud piirides; kinnitab oma täielikku toetust õiglasele, kõikehõlmavale ja kestvale rahule Ukrainas, mis põhineb Ukraina poolt kindlaks määratud ja Ukraina rahvale vastuvõetavatel tingimustel; rõhutab tungivalt, et kooskõlas ÜRO põhikirja artikliga 51 on Ukrainal võõrandamatu õigus enesekaitsele; kordab oma kindlat veendumust, et Venemaa agressioon peab lõppema läbikukkumisega ning Ukraina peab sellest väljuma võitjana;

2. rõhutab, et Venemaa ebaseaduslik, provotseerimata ja põhjendamatu Ukraina-vastane agressioonisõda kujutab endast rahvusvahelise õiguse ja ÜRO põhikirja jõhkrat rikkumist ning enneolematut rünnakut Euroopa julgeolekustruktuuri vastu; rõhutab, et Venemaa, selle juhtkond ja liitlased, nagu Valgevene režiim, kannavad sõja, sõjakuritegude ja agressioonikuritegude eest täit vastutust, ning nõuab nende täielikku vastutusele võtmist;

3. kordab, et mõistab kõige karmimalt hukka Venemaa jõhkra Ukraina-vastase agressioonisõja ning Põhja-Korea ja Iraani osalemise selles; nõuab, et Venemaa ja tema käsilasväed lõpetaksid viivitamata, täielikult ja tingimusteta igasuguse sõjalise tegevuse Ukrainas, peataksid kõik rünnakud elamupiirkondade ja tsiviiltaristu vastu, viiksid kogu Ukraina rahvusvaheliselt tunnustatud territooriumilt välja kõik relvajõud, käsilasväed ja sõjalise varustuse, vabastaksid ja viiksid tagasi kõik sõjavangid, poliitvangid, röövitud lapsed ja tsiviilisikud ning lõpetaksid igaveseks Ukraina suveräänsuse, sõltumatuse ja territoriaalse terviklikkuse rikkumise või ohustamise; kordab, et EL ei tunnusta ajutiselt okupeeritud Ukraina alasid Venemaa territooriumina ka edaspidi;

4. kinnitab veel kord, et Ukraina tulevik on ELis; tunnistab, et Ukraina integratsioon Euroopaga on ELi strateegiline prioriteet, ning nõuab, et EL ja selle liikmesriigid valmistuksid tulevaseks laienemiseks, rakendades sisereforme ja töötades välja selge laienemisstrateegia; rõhutab, kui oluline on kiirendada Ukraina järkjärgulist integreerimist ELi ühtsele turule;

5. nõuab tungivalt, et EL ja selle liikmesriigid võtaksid suurema vastutuse julgeoleku eest Euroopas ning pakuksid ka edaspidi Ukrainale vankumatut toetust; rõhutab, et mis tahes leping, mille eesmärk on lõpetada Venemaa Ukraina-vastane agressioonisõda, hõlmab palju enamat kui vaid Venemaad ja Ukrainat ning sellel on sügav mõju Euroopa julgeolekukorrale tervikuna; rõhutab, et ühtegi otsust Ukraina kohta ei tohiks teha ilma Ukrainata ega Euroopa kohta ilma Euroopata;

6. väljendab heameelt seoses vastuvõetud seadusega, mis võimaldab Ukraina õigeusu kogudustel lahkuda Moskva patriarhaadi alluvusest ja otsustada vabalt oma uue kanoonilise alluvuse üle; märgib, et 2024. aasta augustis esitasid Rumeenia õigeusu kogudused Ukrainas taotluse tunnustada Rumeenia õigeusu kirikut Ukrainas usuühendusena, nii et Moskva patriarhaadi alluvusest lahkunud Rumeenia õigeusu kogudused saaksid sellega ühineda;

7. nõuab, et EL, selle liikmesriigid, nende Atlandi-ülesed liitlased ja rahvusvahelised partnerid teeksid tulemuslikumaid sõjalisi, poliitilisi ja diplomaatilisi pingutusi ning eelkõige annaksid Ukrainale palju rohkem sõjalist abi ja suurendaksid olulisel määral ulatuslikku survet Venemaale, et Venemaa agressioonisõda lõplikult lõpetada ning võimaldada Ukrainal vabastada kogu oma rahvas ja taastada täielik kontroll oma territooriumi üle selle rahvusvaheliselt tunnustatud piirides;

8. väljendab heameelt 6. jaanuaril 2026 Pariisis toimunud hea tahte koalitsiooni kohtumise järelduste üle; väljendab suurt heameelt ettepaneku üle luua Ukraina jaoks rahvusvaheline rahutagamisüksus; väljendab heameelt kokkuleppe üle vormistada lõplikult poliitiliselt ja õiguslikult siduvad kohustused rahu ja julgeoleku taastamiseks Venemaa võimaliku relvastatud rünnaku korral pärast relvarahu sõlmimist ning selge raamistiku üle Ukraina toetamiseks, sealhulgas Ukraina pikaajalise sõjalise võimekuse säilitamiseks ja süvendatud kaitsekoostööks; peab siiski kahetsusväärseks asjaolu, et neid julgeolekutagatisi saab rakendada alles pärast seda, kui relvarahus on kokku lepitud; võtab teadmiseks läbirääkimised relvarahu järelevalve- ja kontrollimehhanismi üle; rõhutab vajadust nende ambitsioonikate ettepanekute elluviimiseks;

9. rõhutab, et ükski rahuleping ei tohi piirata Ukraina suutlikkust end kaitsta ning peab põhinema rahvusvahelise õiguse põhimõtete täielikul austamisel, sõjakuritegude, inimsusvastaste kuritegude ja agressioonikuritegude eest vastutusele võtmisel ning Ukrainas tekitatud tohutu kahju hüvitamisel Venemaa poolt; rõhutab, et mis tahes sellist lepingut peavad täiendama kindlad ja usaldusväärsed julgeolekutagatised Ukrainale, mis vastaksid Washingtoni lepingu artikli 5 ja Euroopa Liidu lepingu artikli 42 lõike 7 tasemele ja väldiksid 1994. aasta Budapesti memorandumi kordumist; kinnitab veel kord, et Ukrainal on vabadus valida oma julgeolekualaseid ja poliitilisi liitlasi ilma Venemaa vetota; rõhutab, et mis tahes leping Venemaaga peaks sisaldama Venemaa kohustust viivitamata lõpetada hübriidsõda ELi ja selle partnerite, sealhulgas Ukraina vastu; rõhutab, et hea tahte koalitsioon ja Ameerika Ühendriigid peavad andma kindlad julgeolekutagatised, mis ennetavad Venemaa uut agressiooni ja astuvad sellele viivitamata vastu;

10. võtab teadmiseks USA administratsiooni jõupingutused Venemaa Ukraina-vastase agressioonisõja lõpetamiseks, kuid väljendab muret USA lähenemisviisi pärast rahukõnelustele, milles näib olevat seatud

esikohale lühiajaliste kokkulepete sõlmimine ja strateegilise stabiilsuse säilitamine Venemaaga, mitte tõelised rahukõnelused, mille tulemuseks on terviklik, õiglane ja püsiv rahu, mis põhineb rahvusvahelise õiguse põhimõtetel; nõuab seetõttu, et EL ja selle liikmesriigid jätkaksid koostööd Ameerika Ühendriikide ja sarnaselt meelestatud partneritega, tagamaks, et läbirääkimisi Ukrainas õiglase ja püsiva rahu saavutamise nimel peetaks heas usus ja eesmärgiga teha pöördumatult lõpp Venemaa agressioonile Ukraina vastu; rõhutab, et Venemaa jätkuvad rünnakud ei näita tema valmisolekut tõelisteks rahukõnelusteks; tõstab esile negatiivset mõju, mida avaldavad Ukrainale läbimõtlemata lubadused viia rahuprotsess lõpuni teatava aja jooksul;

11. rõhutab, et ühtegi sanktsiooni ei tohiks tühistada enne rahulepingu üle läbirääkimiste lõpuleviimist ja selle kestlikku täitmist; nõuab, et EL kehtestaks täiendavad olulised sanktsioonid, näiteks keelustaks täielikult Venemaa ja Valgevene järelejäänud impordi, keskendudes eelkõige toormetele, mille suhtes ei ole sanktsioone kehtestatud; väljendab heameelt ELi ja G7 käimasolevate arutelude üle, mille eesmärk on uurida võimalust keelustada meretranspordi teenuste osutamine kogu Venemaa naftaekspordi puhul, ent nõuab tungivalt, et EL ja selle liikmesriigid tegutseksid isegi ilma teiste G7 riikide toetuseta ning keelustaksid kaubandus- ja äritegevuse Venemaa ja Valgevenega, pöörates erilist tähelepanu võimalikele kahesuguse kasutusega kaupadele; kutsub nõukogu üles kohaldama koos oma USA partneritega sarnast sanktsioonipoliitikat kõigi riikide suhtes, kes Venemaa tegevusele kaasa aitavad, sealhulgas Valgevene, Iraani ja Põhja-Korea suhtes, ning kehtestama sanktsioonid Hiina ettevõtetele, kes tarnivad kahesuguse kasutusega kaupu või sõjalisi kaupu, mis on vajalikud droonide ja rakettide tootmiseks; nõuab täiendavate sanktsioonide kehtestamist Venemaa varilaevastiku vastu ja nende ranget jõustamist, sealhulgas keelustamise kaudu; nõuab koostöö lõpetamist Rosatomi ja Roskosmosega ning nende suhtes sanktsioonide kehtestamist; kutsub nõukogu üles võtma süstemaatiliselt meetmeid, et tegeleda sanktsioonidest kõrvale hoidmise probleemiga; rõhutab, et sanktsioonidel on Venemaa majandusele selge mõju, kuid kordab, et sanktsioonirežiim peab olema laiem ja selle rakendamine rangem, et see annaks Venemaa agressioonisõja rahaliste vahendite piiramisel soovitud tulemusi; väljendab heameelt 20. Venemaa-vastase sanktsioonipaketi eelseisva vastuvõtmise üle;

12. väljendab heameelt Euroopa Ülemkogu 18. detsembri 2025. aasta otsuse üle anda Ukrainale 90 miljardi euro suurune finantsabipakett ELi tagatisega laenudena; nõuab Ukraina toetuslaenu kiiret rakendamist ja rõhutab vajadust reageerida asjakohaselt Ukraina muutuvatele vajadustele; väljendab heameelt paketis sisalduva vajaliku paindlikkuse üle, mis on ette nähtud toetuslaenu

kehtestamist käsitleva määruse ettepaneku[1] artikli 13 lõikes 5 sätestatud erandite korra alusel;

13. kordab oma kindlat veendumust, et Venemaa peab maksma Ukrainas tekitatud tohutu kahju eest, ning nõuab veel kord, et EL kasutaks ELi sanktsioonide alusel tõkestatud Venemaa riiklike varadega seotud tulu reparatsioonilaenu tagamiseks, mis toetaks Ukraina kaitset ja ülesehitamist ning suurendaks survet Venemaale agressioonisõja lõpetamiseks; toetab kindlalt nõukogu järeldust, et kaasseadusandjad peaksid jätkama tööd komisjoni reparatsioonilaenu ettepanekuga;

14. nõuab tungivalt, et EL toetaks koostöös NATOga Ukraina kaitsevõime tugevdamist, arendades tõhustatud tööstuspartnerlust, mis võimaldab tehnoloogia ja oskusteabe siiret, ning aitaks integreerida Ukraina kaitsesektori tehnoloogilise ja tööstusliku baasi Euroopa kaitsesektori tehnoloogilisse ja tööstuslikku baasi, toetades samal ajal Euroopa kaitsesektori tehnoloogilise ja tööstusliku baasi tegevust Ukrainas; nõuab tungivalt, et liikmesriigid ja nende kaitsetööstus teeksid rohkem investeeringuid ja arendaksid Ukrainaga partnerlusi ühiseks arendustegevuseks ELis ja Ukraina tööstuse tootmistegevuseks ELi territooriumil; tunnustab Taani toetusmudelit Ukrainale ning nõuab suuremaid stiimuleid Euroopa kaitsesektori tehnoloogilise ja tööstusliku baasi ja Ukraina kaitsesektori tehnoloogilise ja tööstusliku baasi tihedamaks koostööks ja integreerimiseks; nõuab tungivalt, et need liikmesriigid, kellel on võimalik selliseid relvi tarnida, tarniksid Ukrainale õhutõrjesüsteeme, et võimaldada Ukrainal paremini kaitsta oma elutähtsat taristut, ja varustaksid Ukrainat kaugmaa raketisüsteemidega, et Ukraina saaks võtta sihikule sõjalise ja strateegilise taristu; nõuab tungivalt järelejäänud piirangute kaotamist, mis takistavad Ukrainale tarnitud lääne relvasüsteemide kasutamist Venemaa territooriumil asuvate sõjaliste sihtmärkide vastu, mida kasutatakse Ukraina elanikkonna ja elutähtsa tsiviiltaristu vastu rünnakute toimepanemiseks; toonitab, kui oluline on tagada Ukraina sõjaväelaste asjakohane väljaõpe ELi Ukrainat toetava sõjalise abi missiooni (EUMAM Ukraine) raames, ning nõuab selle missiooni volituste laiendamist, sealhulgas võimalust pakkuda väljaõpet pärast relvarahu saavutamist Ukraina territooriumil, et suurendada Ukraina enda väljaõppe pakkumise suutlikkust;

15. nõuab Ukraina kaasamist ELi sõjalise liikuvuse koridoridesse; kordab, kui oluline on tagada varustuse ja vägede kiire liikumine läänest itta ning õppida Ukraina relvajõudude kogemustest;

16. väljendab heameelt määruse (EL) 2026/261 vastuvõtmise üle, mis käsitleb Venemaa maagaasi impordi järkjärgulist lõpetamist ja

---

[1] Komisjoni 14. jaanuari 2026. aasta ettepanek võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, millega rakendatakse tõhustatud koostööd Ukraina toetuslaenu andmiseks aastatel 2026 ja 2027 (COM(2026)0020).

Venemaa nafta impordi järkjärgulise lõpetamise ettevalmistamist[2]; nõuab tungivalt, et komisjon kiirendaks muude Venemaa energiaallikate, sealhulgas nafta ja kõigi naftatoodete, uraani, rikastatud uraani ning tuumkütuse ja tuumaenergia teenuste järkjärgulist kasutuselt kõrvaldamist kooskõlas kavas „REPowerEU“ võetud kohustustega; rõhutab, et see meede on oluline samm ELi sõltuvuse lõpetamiseks Venemaa fossiilkütustest ja täiendava surve avaldamiseks Venemaa majandusele; peab kahetsusväärseks asjaolu, et seitse ELi liikmesriiki suurendasid 2025. aastal oma energiaimporti Venemaalt võrreldes 2024. aastaga; rõhutab, et torujuhtmeid Nord Stream 1 ja 2 ei tohi kunagi uuesti kasutusele võtta, ning nõuab strateegilise julgeoleku eesmärgil nende püsivat käitusest kõrvaldamist; tuletab meelde, et liikmesriigid peavad hoiduma kõigist meetmetest, mis võivad ohustada ELi eesmärkide saavutamist;

17. mõistab teravalt hukka Venemaa Föderatsiooni poolt Ukraina laste süstemaatilise deporteerimise, sunniviisilise ümberasustamise ja assimileerimiskatsed; nõuab, et selline tegevus lõpetataks viivitamata ja tingimusteta ning et kõik ebaseaduslikult deporteeritud Ukraina lapsed saaksid turvaliselt ja takistamata tagasi pöörduda; väljendab toetust organisatsioonidele ja isikutele, kes tegelevad nende laste tagasitoomisega, ning algatusele „Bring Kids Back UA“; väljendab heameelt töö üle, mida teeb Ukraina laste tagasitoomise rahvusvaheline koalitsioon, mis on põhiline kooskõlastatud rahvusvahelise tegevuse platvorm, mille eesmärk on muu hulgas jälgida deporteeritud laste liikumist, teha kindlaks nende identiteet, õiguslik seisund ja asukoht, tagada nende tagasitoomine ja võtta süüdlased vastutusele;

18. mõistab teravalt hukka seksuaalse ja soolise vägivalla kasutamise sõjarelvana ning rõhutab, et see on sõjakuritegu; mõistab hukka ka seksuaalse ja soolise vägivalla Ukrainas ja kogu ELis asuvates pagulaste transiidikeskustes; peab kahetsusväärseks asjaolu, et ajutise kaitse direktiivi[3] tõlgendatakse nii kitsalt, et paljudel Venemaa agressioonisõja eest põgenenud naistel ei ole võimalik saada aborditeenuseid ega muud seksuaal- ja reproduktiivtervisega seotud ravi, sealhulgas seksuaalse kuritarvitamise järgset ravi;

---

2 Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. jaanuari 2026. aasta määrus (EL) 2026/261, mis käsitleb Venemaa maagaasi impordi järkjärgulist lõpetamist ja Venemaa nafta impordi järkjärgulise lõpetamise ettevalmistamist ning võimalike energiasõltuvuste seire parandamist ning millega muudetakse määrust (EL) 2017/1938 (ELT L, 2026/261, 2.2.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2026/261/oj).

3 Nõukogu 20. juuli 2001. aasta direktiiv 2001/55/EÜ miinimumnõuete kohta ajutise kaitse andmiseks ümberasustatud isikute massilise sissevoolu korral ning meetmete kohta liikmesriikide jõupingutuste tasakaalustamiseks nende isikute vastuvõtmisel ning selle tagajärgede kandmisel (EÜT L 212, 7.8.2001, lk 12, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2001/55/oj).

kordab oma 29. veebruari 2024. aasta resolutsioonis[4] komisjonile esitatud üleskutset direktiiv läbi vaadata, tagamaks, et kõik liikmesriigid on kohustatud pakkuma samasugust hooldust, mida naised võiksid muidu Ukrainas saada;

19. rõhutab, et Euroopa Liidus inimkaubanduse ohvritena tuvastatud ukrainlaste arv on murettekitavalt suur ja on pärast Venemaa täiemahulist sissetungi kasvanud; kutsub liikmesriike üles suurendama oma toetust, sealhulgas majanduslike vahendite abil, ohvritele ja ennetusmeetmetele;

20. nõuab, et EL ja selle liikmesriigid kehtestaksid sanktsioonid Venemaa kaitseministeeriumi sõjaväepolitseile, föderaalsele julgeolekuteenistusele ja föderaalsele vanglateenistusele nende süstemaatilise osalemise eest sõjakuritegude ja inimsusvastaste kuritegude toimepanemises, sealhulgas kadunuks jääma sundimises, meelevaldses kinnipidamises, piinamises ja suhtlemisvõimaluseta kinnipidamises; nõuab lisaks, et EL ja selle liikmesriigid kehtestaksid isiklikud sanktsioonid kõigile asutuste juhtidele ja teistele Venemaa ametnikele Venemaa kinnipidamisasutustes, kus Ukraina tsiviilisikuid ebaseaduslikult kinni peetakse; nõuab, et EL ja selle liikmesriigid keelaksid Ukraina-vastases agressioonisõjas osalenud Venemaa sõjaväelaste sisenemise Schengeni alale; nõuab tungivalt, et liikmesriigid tegeleksid sanktsioonidest kõrvalehoidmise probleemiga süstemaatiliselt ning tagaksid täieliku ja tulemusliku rakendamise;

21. kutsub nõukogu üles kandma Wagneri grupi ja selle õigusjärglased terroriorganisatsioonide loetellu vastavalt nõukogu 27. detsembri 2001. aasta ühisele seisukohale 2001/931/ÜVJP terrorismivastaste erimeetmete rakendamise kohta[5]; rõhutab, et nende üksuste kandmine terroriorganisatsioonide loetellu lisaks nende suhtes praegu kohaldatavale varade külmutamisele võimaldab anda värbajad, võitlejad ja toetajad kohtu alla ning kohaldada nende suhtes kriminaalkaristusi;

22. rõhutab häirivat asjaolu, et Venemaa armees kasutatakse järjest rohkem välisvõitlejaid, kes on toodud Venemaale või Ukraina eesliinile valel ettekäändel; nõuab tungivalt, et Lõuna-Aafrika, Ghana, Keenia, Botswana ja teiste Aafrika riikide valitsused teeksid lõpu petturlikele värbamistoimingutele, mille tõttu satuvad nende riikide noored mehed võitlema eesliinile koos Venemaa vägedega; kutsub asjaomaseid riike üles ennetavalt hoiatama oma kodanikke Venemaale reisimisega seotud ohtude eest, kui neile pakutakse tööd,

---

4 Euroopa Parlamendi 29. veebruari 2024. aasta resolutsioon vajaduse kohta ELi vankumatu toetuse järele Ukrainale pärast kaks aastat kestnud Venemaa Ukraina-vastast agressioonisõda (ELT C, C/2024/6745, 26.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6745/oj).

5 ELT L 344, 28.12.2001, lk 93, ELI: http://data.europa.eu/eli/compos/2001/931/oj.

mis on kas otseselt või kaudselt seotud Venemaa armeega; kutsub sotsiaalmeediaplatvorme üles võtma meetmeid, et vältida nende pakutavate teenuste kuritarvitamist selliste petlike värbamiskampaaniate tegemiseks; mõistab hukka valitsuste, näiteks Kuuba või mõne Kesk-Aasia riigi valitsuse poliitika, mis ei takista nende kodanike osalemist Venemaa agressioonisõjas või lausa edendab sellist osalemist;

23. rõhutab, et Venemaa lakkamatud rünnakud Ukraina energiataristu vastu ei riku mitte ainult rahvusvahelist õigust, vaid kujutavad endast ka tahtlikku strateegiat, mille eesmärk on õõnestada tsiviilisikute vastupanuvõimet, tekitada mõjutatud piirkondades rahutusi ja kasutada energiat survevahendina; nõuab, et EL ja selle liikmesriigid suurendaksid Ukrainale antavat energiaabi ja institutsionaliseeriksid selle; rõhutab, kui oluline on jätkata ja suurendada ELi ja liikmesriikide humanitaarabi Ukrainale, et reageerida valitsevale humanitaarolukorrale, mille on põhjustanud Venemaa süstemaatilised rünnakud Ukraina linnade ja elutähtsa tsiviiltaristu vastu;

24. nõuab tungivalt, et komisjon toetaks aktiivselt rahvusvahelisi õigusmehhanisme ning tagaks sõjakuritegude ja agressioonikuriteo eest vastutusele võtmise ja reparatsioonide maksmise; nõuab tungivalt, et EL ja selle liikmesriigid toetaksid erikohtu loomist Venemaa Ukraina-vastaste agressioonikuritegude eest vastutusele võtmiseks;

25. väljendab heameelt Ukraina ühinemise üle Rahvusvahelise Kriminaalkohtuga; kinnitab veel kord oma tugevat toetust Rahvusvahelise Kriminaalkohtu uurimisele Ukrainas ja tema üldistele jõupingutustele anda kohtu alla isikud, kes vastutavad genotsiidi, sõjakuritegude, inimsusvastaste kuritegude ja agressioonikuritegude eest; väljendab sügavat muret USA sanktsioonide pärast Rahvusvahelise Kriminaalkohtu, selle prokuröride, kohtunike ja töötajate suhtes; kutsub komisjoni üles rakendama blokeerimisseadust, et kaitsta Rahvusvahelist Kriminaalkohut eksterritoriaalsete sanktsioonide eest;

26. kutsub Ukraina ametivõime üles toetama parlamentaarset pluralismi kui demokraatliku valitsemistava nurgakivi ning tagama konstruktiivse ja sisulise koostöö kõigi ülemraadas esindatud parlamentaarsete poliitiliste jõududega;

27. tunnustab üliolulist tööd, mida Ukraina tervishoiuteenistused ja eelkõige Ukraina meditsiiniõed sõja ajal päevast päeva teevad; rõhutab sellega seoses olulist tööd, mida tervishoiutöötajate toetamisel ja nende õiguste kaitsmisel on teinud Ukraina meditsiiniliikumine „Be Like We Are“, mis on peamiselt õdedest koosnev rohujuuretasandi liikumine;

28. märgib enamiku ELi liikmesriikide vankumatut pühendumust

Ukrainale, kuid rõhutab oma rahulolematust nende liikmesriikidega, kes takistavad või kahjustavad aktiivselt ELi seisukohti ja poliitikat; tuletab meelde lojaalse koostöö põhimõtet Euroopa Liidu lepingu artikli 4 lõike 3 alusel, milles nõutakse, et liikmesriigid hoiduvad kõigist meetmetest, mis võiksid ohustada liidu eesmärkide saavutamist; kutsub nõukogu üles lahendama kiiresti ummikseisu, mis takistab Euroopa rahutagamisrahastu raames Ukraina abifondi kasutuselevõtmist, mis on hädavajalik selleks, et EL saaks täita Ukraina ees võetud pikaajalisi julgeolekualaseid kohustusi;

29. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, Ukraina presidendile, valitsusele ja ülemraadale, ÜRO peasekretärile, Ameerika Ühendriikide Kongressile, Venemaa ametivõimudele ning teiste käesolevas resolutsioonis nimetatud riikide ametivõimudele.